

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ, ЩО НАДАЮТЬСЯ МВС УКРАЇНИ

Висвітлено проблеми нормативно-правового забезпечення інформаційних адміністративних послуг, що надаються МВС України. На підставі аналізу законодавства України, інших нормативно-правових актів розкрито сутність надання адміністративної послуги як функції управління. Роз'яснено інформаційні послуги МВС України у контексті законодавства про адміністративні послуги. Наведено рекомендації з підвищення ефективності адміністративно-правового регулювання надання адміністративних послуг у системі МВС України.

Ключові слова: адміністративні послуги, інформаційні послуги, МВС України, управлінська функція.

Постановка проблеми. Реформування системи державного управління є однією з важливих умов прискорення соціально-економічного розвитку країни, оскільки за ефективністю державного управління та якості публічних послуг Україна перебуває на одному рівні з країнами, які значно поступаються їй в економічному розвитку. Державні адміністративні послуги (далі – адміністративні послуги) являють собою нормативно встановлений спосіб забезпечення прав і свобод, законних інтересів громадян та організації державними органами влади. Їхніми атрибутивними ознаками є: індивідуальний характер надання (послуга надається конкретній фізичній або юридичній особі, має адресний характер); наявність взаємодії клієнта з органом державної влади з приводу реалізації його прав, законних інтересів, обов'язків. Розвиток адміністративних послуг має на меті сформувати структури, орієнтовані на споживачів, поставити в центр їхньої діяльності обслуговування інтересів і задоволення потреб пересічних громадян.

Стан дослідження. Теоретичні аспекти надання адміністративних послуг відображені у працях відомих учених: В. Б. Авер'янова, Г. В. Атаманчука, О. Ф. Андрійко, О. М. Бандурки, Ю. П. Битяка, Л. Р. Білої, В. М. Гарашука, Т. О. Коломєць, В. К. Колпакова, А. Т. Комзюка, О. В. Кузьменко, О. І. Остапенка, Д. В. Приймаченка, В. В. Середи, М. М. Тищенко та ін. Зважаючи на те, що національна правова наука традиційно пов'язує аналіз адміністративних послуг

з поняттям адміністративний процес, доцільно розглянути окремі питання з погляду застосування інформаційно-комунікаційних технологій.

Метою статті є аналіз нормативно-правового забезпечення інформаційних адміністративних послуг, що надаються МВС України.

Виклад основних положень. Складовими механізми адміністративно-правового регулювання інформаційно-аналітичної діяльності у контексті надання адміністративних послуг є адміністративні процедури та адміністративні дії, алгоритм реалізації яких визначається за допомогою відповідних адміністративно-правових актів.

Висвітлюючи специфіку надання адміністративних послуг в сучасних умовах, треба спиратися на те, що вони найперше означають адміністративну дію посадової особи, передумовою якої є встановлена законом форма обов'язкового звернення по відповідну послугу. Підставою для звернення в загальному сенсі є право зацікавленої особи, якому відповідає певний обов'язок державного органу, виражений у належній поведінці, визначеній чинним нормативно-правовим актом.

Згідно зі ст. 40 Конституції України, громадяни України мають право звернутися особисто або через свого законного представника, направити індивідуальне або колективне звернення в державні органи, органи місцевого самоврядування та їхнім посадовим особам.

Конституційне право громадян на звернення отримало своє безпосереднє втілення в Законі України від 2 жовтня 1996 року № 393/96-ВР «Про звернення громадян». Установлений цим законом порядок розгляду звернень громадян поширюється на всі звернення громадян, за винятком звернень, які підлягають розгляду в порядку, встановленому іншими законами. Громадяни реалізують право на звернення вільно і добровільно. Здійснення ними права на звернення не повинно порушувати права і свободи інших осіб.

Розгляд звернень громадян здійснюється безкоштовно. Стаття 3 Закону України «Про звернення громадян» під зверненням громадянина розуміє спрямовані у державний орган, орган місцевого самоврядування або посадовій особі письмові пропозиції, заяви чи скарги, усне та електронне звернення громадянина до державного органу, орган місцевого самоврядування. Зазначена стаття Закону розкриває такі поняття:

– пропозиція (зауваження) – рекомендація громадянина щодо вдосконалення законів та інших нормативних правових актів, діяльності державних органів і органів місцевого самоврядування, розвитку суспільних відносин, поліпшення соціально-економічної та інших сфер діяльності держави та суспільства;

– заява (клопотання) – прохання громадянина про сприяння в реалізації його конституційних прав і свобод або конституційних прав і свобод інших осіб, або повідомлення про порушення законів та інших нормативно-правових актів, недоліки в роботі державних органів, органів місцевого самоврядування та посадових осіб, або критика діяльності зазначених органів і посадових осіб;

– скарга – прохання громадянина про відновлення або захист його порушених прав, свобод чи законних інтересів або прав, свобод або законних інтересів інших осіб;

– електронна петиція – особлива форма колективного звернення громадян до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, органу місцевого самоврядування, яка подається та розглядається в порядку, передбаченому статтею 23-¹ Закону «Про звернення громадян» [1].

Під час розгляду звернення державним органом, органом місцевого самоврядування або посадовою особою громадянин має право:

– подавати додаткові документи та матеріали або звертатися з проханням про їх витребування;

– знайомитися з документами та матеріалами, що стосуються розгляду звернення, якщо це не зачіпає права, свободи та законні інтереси інших осіб, коли у зазначених документах і матеріалах не містяться відомості, що складають державну або іншу охоронювану законом таємницю;

– одержувати письмову відповідь по суті порушених у зверненні питань, повідомлення про переадресацію письмового звернення до державного органу, органу місцевого самоврядування або посадовій особі, до компетенції яких належить вирішення поставлених у зверненні питань;

– звертатися зі скаргою на прийняте за зверненням рішення або дію (бездіяльність) у зв'язку з розглядом звернення в адміністративному і (або) в судовому порядку згідно з законодавством України;

– звертатися із заявою про припинення розгляду звернення.

При цьому Закон гарантує безпеку громадянина у зв'язку з його зверненням. Забороняється переслідування громадянина у зв'язку з його зверненням до державного органу, органу місцевого самоврядування або посадової особи з критикою діяльності зазначених органів або посадової особи або в цілях відновлення чи захисту своїх прав, свобод і законних інтересів або інших осіб. Під час розгляду звернення не допускається розголошення відомостей, які містяться у зверненні, відомостей, що стосуються приватного життя громадянина, без його згоди. Не є розголошенням відомостей, що містяться у зверненні,

направлення письмового звернення до державного органу, органу місцевого самоврядування або посадовій особі, до компетенції яких належить вирішення поставлених у зверненні питань.

Державою забезпечується захист прав громадян на звернення. Згідно із Законом «Про звернення громадян» встановлена цивільна, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення норм вказаного закону.

Неправомірна відмова в прийнятті чи розгляді звернень громадян, прийняття завідомо необгрунтованого, незаконного рішення, надання недостовірної інформації або розголошення відомостей про приватне життя громадянина, інші порушення тягнуть відповідальність винних посадових осіб, державних службовців посадових осіб місцевого самоврядування, відповідно до чинного законодавства України. Громадянин має право звернутися до суду із заявою про відшкодування матеріальної шкоди, про компенсацію моральної шкоди, заподіяних йому внаслідок порушення органом або посадовою особою законодавства про звернення громадян.

Робота зі зверненнями громадян в апараті та територіальних органах МВС України є окремим напрямом, покликаним забезпечити захист конституційних прав, свобод і законних інтересів громадян [2].

Відповідно до Закону України «Про Національну поліцію» [3], вона зобов'язана: приймати та реєструвати (зокрема в електронній формі) заяви та повідомлення про злочини, про адміністративні правопорушення, про події; видавати заявникам на підставі особистих звернень повідомлення про прийняття та реєстрацію письмових заяв про злочини, адміністративні правопорушення, події; здійснювати відповідно до підвідомчості перевірку заяв і повідомлень про злочини, адміністративні правопорушення, події та вживати за заявами та повідомленнями заходів, передбачених законодавством України, інформувати заявників про хід розгляду заяв і повідомлень у строки, встановлені законодавством України; передавати (надсилати) заяви та повідомлення про злочини, адміністративні правопорушення, події в державні та місцеві органи, організації або посадовій особі, до компетенції яких належить вирішення відповідних питань, з повідомленням про це заявника; інформувати відповідні державні та місцеві органи, організації та посадових осіб цих органів та організацій про факти, що стали відомі поліції і які потребують оперативного реагування.

На виконання цього положення і норм, що містяться в Законі України «Про звернення громадян», наказом МВС України від 10 жовтня 2004 року № 1177 було затверджено Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому

в системі Міністерства внутрішніх справ, яке встановлює єдиний порядок розгляду звернень громадян [4]. Порядок розгляду звернень громадян до територіального органу МВС України регулюється вказаним Положенням, а порядок прийому заяв, повідомлень про скоєні правопорушення, злочини та інші дії протиправного характеру регулюється Інструкцією, затвердженою Наказом МВС України від 1 грудня 2015 року № 1377 [5].

Слід звернути увагу на те, що поняття звернення громадянина до державного органу ширше за змістом, ніж поняття звернення громадянина по надання адміністративної послуги. Надання адміністративної послуги – це адміністративна дія або процедура, спрямована на фактичну реалізацію права громадянина на отримання такої послуги, а адміністративна дія, натомість, являє собою управлінську дію з реалізації встановлених законом повноважень.

У контексті викладеного форму управління можна трактувати як опосередкований зовнішнім виразом зміст управління, обмежений рамками безпосередніх управлінських дій та цілей, які втілюються певними органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування. Істотною частиною управлінської діяльності публічного органу або його структурних підрозділів та їхніх посадових осіб є форма управління.

Будь-яка форма управління охоплює комплекс певних дій, що здійснюються конкретними суб'єктами управління, коли ці дії специфічно розкривають сутність безпосереднього управлінського впливу. Нормативно-правовий акт встановлює юридичний зміст конкретної форми управління, водночас така форма управління буде вважатися правовою. Однак бувають і неправові форми управління, зміст яких не встановлюється нормами права. Зовні виражена і юридично оформлена дія органу управління виконавчої влади або його посадової особи, здійснювана в межах передбаченої законом компетенції, що спричиняє наслідки правового характеру, є правовою формою управління.

Функції та методи управління реалізуються на практиці та виражаються у формі управління, будучи конкретною управлінською дією, що вчиняється в процесі виконання органами публічної влади її адміністративної компетенції. З огляду на викладене доречно констатувати, що надання адміністративної послуги є правовою формою управління, спрямованою на досягнення визначених юридичних наслідків.

У цьому разі юридичними наслідками можуть бути такі: відмова у наданні адміністративної послуги чи прийняття адміністративного рішення про надання зазначеної послуги. Роз'яснюючи цю вельми

складну концепцію, деякі вчені вдаються до загального поняття правової процедури.

Як вважає А. Школик, адміністративну процедуру можна розглядати як вид правової процедури, під якою розуміється особливий нормативно встановлений порядок здійснення юридичної діяльності, що забезпечує реалізацію норм матеріального права та заснованих на них матеріальних правовідносин, які охороняються від порушень правовими санкціями [6, с. 186]. Н. Галіцина пов'язує адміністративну процедуру з порядком вчинення дій, необхідних для виконання будь-якої справи, вирішення завдання [7, с. 173].

Ю. Фролов конкретизує дефініцію адміністративної процедури як нормативно встановлений порядок послідовно здійснюваних дій суб'єктів права для реалізації їхніх прав і обов'язків [8, с. 694].

Важливо зауважити, що, по-перше, ці визначення відбивають процес регулювання правотворчої, правозастосовної, зокрема і юрисдикційної, діяльності органів виконавчої влади; по-друге, адміністративні процедури пов'язані з процесом реалізації демократичних принципів здійснення державного управління.

В. Серета, М. Гурковський, М. Ковалів, Ю. Назар зазначають, що суттєва кількість адміністративних процедур реалізується органами внутрішніх справ у контексті дозвільної системи [9].

Повертаючись до характеристики сутності та змісту терміна «процедура», слід зауважити, що це сукупність запропонованих упорядкованих дій, які тривають у часі, тому державна послуга не може бути просто дією. Будь-яка адміністративна процедура регламентована відповідним актом. Надання адміністративної послуги територіальним органом МВС України регулюється нормативно-правовими актами Кабінету Міністрів України та відомчими нормативними актами.

У контексті інформаційно-аналітичної діяльності центрального апарату та територіальних органів МВС України можна виокремити такі види адміністративних послуг, як-от: видача ліцензій на провадження охоронної діяльності; видача довідок про наявність (відсутність) судимості; видача архівних довідок; видача, заміна паспорта громадянина України, інші види, зазначені у розділі «Громадянство, міграція, переїзд» на платформі Єдиного державного порталу адміністративних послуг (<https://posluga.gov.ua>); видача дозволу на зберігання та використання зброї й інші види, зазначені у розділі «Безпека та захист» на платформі Єдиного державного порталу адміністративних послуг (<https://posluga.gov.ua>) [10; 11].

Цікавим є питання: якщо надання адміністративних послуг є визначеним Законом України від 6 вересня 2012 року № 5203-VI «Про

адміністративні послуги» обов'язком посадових осіб, котрі повинні зареєструвати звернення та у визначений законом період прийняти рішення, – то чи є з урахуванням викладеного прийом заяв, повідомлень та іншої інформації про злочини, адміністративні правопорушення, події адміністративною службою?

Інструкцію про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події прийнято відповідно до Положення про Національну поліцію, постанови Кабінету Міністрів України від 16 вересня 2015 року № 730 «Про утворення територіальних органів Національної поліції та ліквідацію територіальних органів Міністерства внутрішніх справ» [12; 13]. В Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події наведено таке [5]: предметом регулювання Інструкції є прийом і реєстрація в територіальних органах Національної поліції заяв, повідомлень та іншої інформації про злочини, адміністративні правопорушення, події. Інструкція визначає терміни, послідовність дій (адміністративних процедур) під час здійснення повноважень щодо прийому, реєстрації заяв і повідомлень про злочини та події.

Отже, адміністративна послуга – це діяльність органу виконавчої влади, що здійснює державну послугу, яка виражається у здійсненні дій і (або) прийнятті рішень, що тягнуть виникнення, зміну або припинення правовідносин або виникнення документованої інформації (документа) у зв'язку зі зверненням громадянина чи організації у цілях реалізації їхніх прав, законних інтересів або виконання покладених на них нормативними правовими актами обов'язків.

У контексті Закону України «Про адміністративні послуги» у зазначеній Інструкції містяться загальні положення про суб'єктів одержувачів адміністративної послуги, посадових та інших осіб, опис вимог до адміністративних процедур під час надання послуги: способи звернення, подальші адміністративні дії посадових осіб, строки, підстави для відмови, елементи процедури, детальний опис послідовності адміністративних процедур, які поділяються залежно від виду звернення на різні варіанти чітко регламентованих адміністративних дій, форми контролю за належним виконанням процедур Інструкції вищими посадовими особами. Водночас Закон України «Про адміністративні послуги» передбачає ведення Реєстру адміністративних послуг, наявність технологічних карток адміністративних послуг.

Описана вище процедура надання адміністративної послуги відбиває специфіку надання інформаційних послуг центральним апаратом і територіальними органами МВС України, що полягає в стан-

дартизації та уніфікації процедур, встановлення єдиних інформаційних ресурсів у розрізі Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні [14].

Різноманіття та диференціація адміністративних процедур, адміністративне свавілля під час використання дискреційних повноважень, що існувало до періоду застосування інформаційно-комунікаційних технологій, були замінені фундаментальною регламентацією юридичних дій, які здійснюються за допомогою інформаційно-комунікаційної мережі «Інтернет», на платформі Єдиного державного порталу адміністративних послуг [10], що дає змогу узагальнювати, аналізувати інформацію в оптимальні строки та в достатньому обсязі.

Незважаючи на ефективність реформи надання адміністративних послуг, досі існує проблема в регулюванні процедури оскарження, спричинена відсутністю єдиної нормативної бази. На думку деяких учених, основою державного нагляду та контролю у сфері надання адміністративних послуг повинен бути законодавчо затверджений стандарт діяльності з надання адміністративних послуг. Стандартизація адміністративних послуг і відповідної діяльності з їхнього надання, насамперед, передбачає наявність низки обов'язкових для виконання правил, установлених на користь одержувача послуг, що передбачають сукупність елементів адміністративної послуги, які загалом визначають можливість задоволення відповідних потреб приватних осіб щодо процесу та результату обслуговування при стабільних витратах ресурсів.

На сучасному етапі розвитку інституту адміністративних послуг, що охоплює систему певних пов'язаних контрольних і наглядових функцій в органах публічної влади, відповідна нормативно-правова база являє собою надлишковий, суперечливий і недостатньо визначений комплекс норм, які стосуються досліджень, обстежень, перевірок, різних експертиз і аналізу первинної інформації. Ба більше, зазначені нормативно закріплені функції перетинаються з наглядовими (проведення перевірок, накладення стягнень, ліцензування, видача дозволів, реєстрація, припинення діяльності тощо). Це призводить до посилення адміністративного тиску, збільшення кількості адміністративних обмежень діяльності організацій, також підприємницької діяльності.

Відповідно до Закону України від 10.12.2015 р. № 888-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг», здійснюється розробка необхідних нормативно-правових актів, що закріплюють поділ наглядових і контрольних повноважень органів публічної влади та місцевого самоврядування. Організації, які безпосередньо здійснюють випробування, вимірю-

вання, експертизу і водночас є акредитованими у відповідних органах, вважаються такими, що виконують контрольні функції, а органи виконавчої влади мають право здійснювати наглядові повноваження (в системі МВС України – це Експертна служба [15]).

З огляду на це слід зважити, що якість наданої адміністративної послуги мусить спиратися не тільки на єдині технічні стандарти, а й на можливість такого ж стандартизованого контролю якості з боку вищих або незалежних виконавчих органів. В умовах адаптації національного законодавства до вимог ЄС забезпечити ефективне юридичне регулювання можливо лише шляхом віднайдення принципово нових підходів до його організації, що не виключають наявних соціально-економічних реалій і враховують об'єктивно наявні відмінності механізмів дії права. Це складна проблема, яка потребує теоретичного осмислення з погляду на складові адміністративного права: фінансове, податкове, бюджетне, інформаційне [16, с. 139].

Висновки. Зважаючи на викладене, доцільно підкреслити, що саме інформаційно-комунікаційні технології, які впроваджуються в сферу надання адміністративних послуг органами МВС України, дають можливість забезпечити їхню якість, надійність і контроль з боку незалежних операторів електронних ресурсів як складових єдиного інформаційного простору. Надання МВС України та його територіальними органами адміністративних послуг є найважливішим напрямом реалізації положень статті 14 «Верховенство права та повага до прав людини і основоположних свобод» Угоди про асоціацію між Україною, з одного боку, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншого, та одним із перспективних напрямів інформаційно-аналітичної діяльності на основі сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Вдосконалення організаційно-правових основ і назагал адміністративно-правового регулювання інформаційно-аналітичної діяльності МВС України зумовлює нагальну потребу уніфікації інфраструктури міжвідомчої взаємодії шляхом уведення в адміністративно-правові акти відповідних адміністративних процедур, розробки адміністративних актів на міжвідомчих рівнях, а також оптимізацію контролю виконання адміністративно-правових актів та використання механізмів судового оскарження.

1. Про внесення змін до Закону України «Про звернення громадян» щодо електронного звернення та електронної петиції: Закон від 02.07.2015 р. № 577-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 35. – Ст. 341.

2. Про затвердження Положення про Міністерство внутрішніх справ України: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 878 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/795-2007-%D0%BF>

3. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. № 580-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2015. – № 40–41. – Ст. 379.

4. Про затвердження Положення про порядок роботи зі зверненнями громадян і організації їх особистого прийому в системі Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 10.10.2004 р. № 1177 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z136104?test=XNLMf5x.qwJgdqYwZizt1/4PHI42ws80msh8Ie6>

5. Про затвердження Інструкції про порядок ведення єдиного обліку в органах поліції заяв і повідомлень про вчинені кримінальні правопорушення та інші події: Наказ МВС України від 01.12.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1498-15>

6. Школик А. Адміністративна процедура та її співвідношення з суміжними поняттями / А. Школик // Вісник ЛНУ ім. І. Франка. Серія юридична. – 2014. – Вип. 59. – С. 185–193.

7. Галіцина Н. В. Адміністративна процедура як інститут адміністративного процесу / Н. В. Галіцина // Форум права. – 2010. – № 4. – С. 163–177.

8. Фролов Ю. М. Адміністративні процедури: зміст та особливості / Ю. М. Фролов // Форум права. – 2013. – № 3. – С. 692–698.

9. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Особлива частина: навч. посібник / В. В. Серета, М. П. Гурковський, М. В. Ковалів, Ю. С. Назар і ін.; за заг. ред. В. В. Середи. – Львів: ЛьвДУВС, 2015. – 582 с.

10. Єдиний державний портал адміністративних послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://posluga.gov.ua/>

11. Про затвердження переліку платних послуг, які надаються підрозділами Міністерства внутрішніх справ, Національної поліції та Державної міграційної служби, і розміру плати за їх надання: Постанова Кабінету Міністрів України від 04.06.2007 р. № 795 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/795-2007-%D0%BF>

12. Про затвердження Положення про Національну поліцію: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.10.2015 р. № 877 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/877-2015-%D0%BF>

13. Про утворення територіальних органів Національної поліції та ліквідацію територіальних органів Міністерства внутрішніх справ: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.09.2015 р. № 730 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/730-2015-%D0%BF>

14. Про схвалення Концепції розвитку системи електронних послуг в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 918-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/cardnpd?docid=249570503>

15. Про організацію взаємодії підрозділів Експертної служби МВС із територіальними органами з надання сервісних послуг МВС: Наказ МВС

Україні від 18.01.2016 р. № 28 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0204-16>

16. Бондаренко В. А. Окремі аспекти підвищення ефективності норм адміністративного права у період адаптації законодавства до вимог Європейського Союзу / В. А. Бондаренко // Наук. вісник ЛьвівДУВС. – 2016. – № 3. – С. 134–142.

Есимов С. С. Нормативно-правовое обеспечение информационных административных услуг, предоставляемых МВД Украины

Рассматриваются проблемы нормативно-правового обеспечения информационных административных услуг, предоставляемых МВД Украины. На основании анализа законодательства Украины, других нормативно-правовых актов раскрывается сущность предоставления административной услуги как функции управления. Разъясняются информационные услуги МВД Украины в контексте законодательства об административных услугах. Приводятся рекомендации по повышению эффективности административно-правового регулирования предоставления административных услуг в системе МВД Украины.

Ключевые слова: административные услуги, информационные услуги, МВД Украины, управленческая функция.

Yesimov S. S. Normative and legal ensuring of information administrative services provided by the Ministry of Internal Affairs of Ukraine

Reforming the system of public administration is one of the most important conditions for raising socio-economic development of the country, because taking into account the efficiency of public administration and public services, Ukraine is in line with countries much inferior to it in economic development.

State administration services (administrative services) represent a statutory method of ensuring human rights and freedoms, and legal interests of citizens and organizations by the State authorities. Their attributive features are: individual character (service is provided to a particular physical or legal entity and has targeted character); the presence of the customer's interaction with the body of State authority concerning implementation of their rights, interests, and duties.

The development of administrative services aims to form a structure focused on consumers, to put interests and needs of average citizens at the center of their service. It should be emphasized that information and communication technologies are being introduced into the field of the provision of administrative services by the bodies of Internal Affairs of Ukraine; they will ensure their quality, reliability, and control by the independent operators of electronic resources as components of a unified information space.

Provision of the Ministry of Internal Affairs and its territorial bodies of administrative services is the most important direction in the implementation of Article 14 of the Association Agreement between Ukraine and the European Union, and one of the perspective directions of informational and analytical activities on the basis of the modern information and communication technologies.

Improvement of the organizational and legal grounds and administrative and legal regulation of the informational and analytical activities of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine stipulates the need to unify the infrastructure of interagency interaction by incorporating the respective administrative procedures into the administrative regulations, the development of administrative regulations on interdepartmental levels; optimization of control over administrative-legal acts and the use of mechanisms for pretrial appeal.

Key words: *administrative services, information services, Ministry of Internal Affairs, managerial function.*

Стаття надійшла 1 березня 2017 р.

УДК 352.075

**О. В. Ільницький,
Н. В. Ільків**

ЮРИДИЧНИЙ АСПЕКТ ЗАЛУЧЕННЯ ГРОМАДЯН ДО УПРАВЛІННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Заналізовано проблеми реалізації форм прямої та представницької демократії, закріплених у законодавстві України, з метою забезпечення здійснення реального народовладдя. Досліджено стан правового регулювання централізованого та локального характеру референдумів, виборів, загальних зборів, місцевих ініціатив, громадських слухань, органів самоорганізації населення; наведено висновок, що сучасні форми є недосконалими та складними у застосуванні і у поєднанні із громадянською пасивністю та низьким рівнем правової культури набувають декоративного значення у системі реалізації політичних прав громадян в Україні. Констатовано, що прогалини законодавства можуть бути виправлені шляхом локальної нормотворчості завдяки прийняттю статутів територіальних громад або відповідних положень органами місцевого самоврядування.

Ключові слова: *територіальна громада, місцеве самоврядування, пряма (безпосередня) та представницька демократія, референдум, вибори, громадська рада.*

Постановка проблеми. Ст. 25 Міжнародного пакту ООН про громадянські та політичні права 1966 р. проголошує, що кожний громадянин повинен мати без будь-якої дискримінації, згаданої у ст. 2 цього ж Пакту, і без необґрунтованих обмежень право і можливість брати участь у веденні державних справ як безпосередньо, так і за посередництва вільно обраних представників.